

РЕЦЕНЗИЯ

от **Акад. проф. д-р Иван Господинов Миланов, д.м.н.**

Медицински факултет, Медицински университет, София

за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление
7.1. Медицина (Вътрешни болести), обявен в ДВ, бр. 38 от дата 30. 04. 2024 г.
въз основа на решение на Факултетния съвет на Медицинския факултет, СУ „Св.
Климент Охридски” Протокол № 126/28. 06. 2024 г. и заповед на Ректора на СУ
РД-38-357/ 05. 07. 2024 г.

В конкурса участват двама кандидати - гл. ас. д-р Нонка Николова Юрукова, д.м.
и гл. ас. д-р Валентина Симеонова Решкова, д.м., д.н.

Д-р Валентина Симеонова Решкова е родена на 16. 04. 1973 г. в гр. Дупница.
Завършва медицина в Медицински университет, София през 1998 година. Започва
работа като лекар-ординатор в Клиника по Ревматология, УМБАЛ “Св. Иван Рилски“,
гр. София през 1998 г. От 2011 г. до 2014 година е лекар-асистент в Медицински
университет, София. От 2014 година до момента е главен асистент в Медицински
университет, София.

Д-р Решкова има придобити две специалности – по вътрешни болести през 2004
г. и по ревматология през 2008 г. Специализирала е ревматология в продължение на
една година през 2003 г в Клиника по ревматология, Медицински университет ”Питие
Салпетрие” в Париж. Има придобити квалификации и обучения в различни области -
курс по ставна ехография, неврофизиология и невросонология, обучителен курс по
магнитен резонанс, капилярскопия. Преминала е обучение по стилово изразяване при
научно публикуване в български семинар за обучение в научно публикуване.
Придобива магистратура „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ през 2019
година.

През 2013 г. придобива научно-образователна степен „Доктор”, а през 2020 г.
придобива научна степен „Доктор на науките” в Медицински факултет на Медицински
университет. Двете дисертации са в областта на ревматологията и са посветени на
хронични болкови синдроми, като фибромиалгия, болкови синдроми при други
ревматични и ендокринни заболявания и механизмите на централна и периферна
болкова регулация. Те са единствени за България и имат сериозни приноси по
отношение на хроничните болкови синдроми и фибромиалгията.

Д-р Решкова участва в конкурса с 29 пълнотекстови публикации в реферирани български и чуждестранни списания (в 17 от тях е първи автор) и 6 пълнотекстови публикации в реферирани български и чуждестранни списания с Импакт фактор (в 5 от тях е първи автор). Има 22 публикации в нереферирани български и чуждестранни списания (21 от тях е първи автор). След придобиване на научно-образователна степен „Доктор” и научна степен „Доктор на науките“ има издадена една монография – хабилитационен труд и 7 колективни монографии като съавтор с общо 17 глави (в 13 от тях съм първи автор). Има участие в 4 глави като първи автор на учебни ръководства по ревматология.

Д-р Решкова представя 57 участия с доклади и постери на български и международни конгреси (в 51 от тях е първи автор), публикувани в списания без импакт фактор и 7 в международни конгреси, публикувани в списания с импакт фактор (в 4 от тях е първи автор).

От началото на трудовия си стаж Д-р Решкова общо 39 пълнотекстови публикации в реферирани български и чуждестранни списания (в 23 от тях е първи автор) и 9 пълнотекстови публикации в реферирани български и чуждестранни списания с Импакт фактор с общ импакт фактор 4,484 (в 7 от тях е първи автор). Има 41 пълнотекстови публикации в нереферирани български и чуждестранни списания (в 36 от тях е първи автор).

Има 85 участия с доклади и постери на български и международни конгреси, публикувани в списания без импакт фактор (в 73 от тях е първи автор), и 13 в международни конгреси, публикувани в списания с импакт фактор с общ импакт фактор 36,604 (в 11 от тях е първи автор).

Научната дейност на Д-р Решкова е в няколко насоки.

1. Болкови синдроми в ревматологията – локални, регионални и дифузни. Допринася за правилната оценка на етиологията, клиничните симптоми и лечението на фибромиалгията, болките в гърба и кръста, диференцирането им от други болкови синдроми в ревматологията, общата медицина и неврологията. Тук се включват монографиите „Новости при фибромиалгията“, „Болка“, „Фибромиалгия“ и „Мускулно-скелетни болкови синдроми“. Приносът от проучването на тези хронични болкови синдроми е безспорен и уникален за България.

2. Диагностика, наблюдение, клинично проследяване и практическо приложение на терапията с инжекционен колаген при остеоартроза и мекотъканни прояви (бурсит).

Допринася чрез клинични наблюдения за приложението на нов вид терапия с колаген при лечението на болковите синдроми – мекотъканни и остеоартроза.

3. Оценка на ангажиране на различни органи и системи при системни заболявания на съединителната тъкан - системен лупус, прогресивна системна склероза и при псориатичен артрит. Включва и трудни за диагноза и лечение клинични случаи. Д-р Решкова участва в издаване на български консенсус за диагноза и лечение на системна склероза.

4. Публикации, свързани с ангажиране на дихателна система при склеродермия, белодробна артериална хипертония, белодробна фиброза, интерстициална белодробна болест при системни заболявания на съединителната тъкан. Основните приноси са в откриването на животозастрашаваща белодробна хипертония и белодробна фиброза и провеждане на лечение.

5. Публикации, свързани с описание на редки клинични случаи, които могат да послужат в диагностичното и терапевтично поведение при артериит на Такаяшу с туберкулоза, хематологични и ревматологични заболявания, пациенти с васкулитни синдроми, припокриващи заболявания в областта на ревматологията и неврологията. Приносът на тези търсения е в доказване на трудното и понякога подмолно протичане на ревматичните болести, мултидисциплинарния характер на клиничната картина, важността на различните инструментални изследвания за откриване на диагнозата и насоки за лечение.

6. Публикации, свързани с нови биомаркери за генетично предразположение и клинична активност при системен лупус еритематодес. Тези публикации са важни за откриване на маркери за системен лупус, които са ранен показател за оценката на клиничното протичане и лечението на болните.

7. Участие в проучване за оценка на разпространението на Epstein-Barr (EBV), цитомегаловирус (CMV) и herpes simplex вирус (HSV-6) инфекции при болни в България с хронична умора. Приносът на тази разработка е много важен и е свързан с откриване на висок процент на активна EBV инфекция сред пациенти със синдром на хронична умора. Резултатите доказват, че EBV е важен фактор за развитието на болестта. Разработката е част от обширен изследователски европейски проект European Network on Myalgic Encephalomyelitis/ Chronic Fatigue syndrome (EUROMENE) с участие на д-р Решкова като лекар, изследовател на болните и лекари от Националния център по заразни и паразитни болести.

Резултатите от клиничната работа на д-р Решкова – с колаген, интересните трудни клинични случаи, хронични болкови синдроми и проучването за оценка на разпространението и вида (активен/латентен) на Epstein Barr вирус (EBV), цитомегаловирус (CMV) и herpes simplex вирус (HSV-6) инфекции са публикувани в международни списания, цитирани са в списания в Европа, представени са на научни форуми у нас и в чужбина.

Публикациите на д-р Решкова са **цитирани 56** пъти в Scopus, 54 пъти в Web of science, 24 пъти от чужди автори в свободно достъпни източници и **46 пъти от български автори**.

Д-р Решкова е участвала в 7 университетски проекти в Медицински университет, София за периода 2010-2022 година, свързани с проучване на етиологията и клиничното протичане на хроничните болкови синдроми, автоимунните болести, васкулити и маркери за генетично предразположение и клинична активност при системен lupus erythematosus. Публикуваните резултати от тези проекти носят ценна информация за клиничното протичане и лечението на болните със системни заболявания и хронични болкови синдроми. Резултатите са представяни на български и международни конференции и са публикувани в реферирани списания.

Д-р Решкова води обучение по вътрешни болести и ревматология на специализанти и студенти с натовареност между 400 и 600 часа годишно през последните 5 години. Общата аудиторна заетост за 2019 – 2024 г. е 2597 часа. Участва в тематични курсове по ревматология за специализанти и специалисти, следдипломно обучение с основни и специализирани курсове по вътрешни болести и ревматология. Участва в изпитни комисии по вътрешни болести на студенти пети курс на български и английски език.

Д-р Нонка Николова Юркова е родена през 1971 г. в гр. Пазарджик. Завършва медицина в Медицински университет – София през 1996 г. Започва работа като участъков терапевт в гр. Перник през 1996 г., лекар ординатор в ОРБ „Рачо Ангелов“ Перник, след което е лекар ординатор, хоноруван асистент и асистент от 2010 г. в МБАЛ „Лозенец“ до сега.

Придобива специалност по вътрешни болести през 2003 г. и по гастроентерология през 2007 г. Има призната правоспособност по конвенционална ехография – абдоминална ехография и повърхностни структури, по абдоминална доплерова ехография и по интервенционална и ендоскопска абдоминална ехография.

Защитава докторска дисертация на тема метаболитен синдром, неалкохолна стеатозна болест и сърдечно-съдови усложнения през 2019 г.

Участва в конкурса с общо 13 труда. От тях 9 статии в научни списания, 1 публикувана книга на база защитен дисертационен труд, 1 монография и 2 статии в сборник от научни конференции. От тях 4 труда са самостоятелни, 2 са с двама автори и 7 са с трима и повече автори. От реалните 9 публикации 6 са в западни списания, **без данни за импакт фактор.**

От началото на трудовия си стаж Д-р Юркова има общо 18 публикации, 1 монография и 1 книга.

Научната дейност на кандидата е в няколко насоки.

1. Метаболитен синдром, неалкохолна стеатозна болест и сърдечно-съдови усложнения - диагностика и лечение. Включва една книга и една монография. Потвърждава се значението на известните рискови фактори и неалкохолната стеатозна чернодробна болест за сърдечно-съдовите заболявания.

2. Математически модели за оценка на изхода при чернодробна трансплантация на възрастни и предсказващи фактори за тежък Covid-19. Включва 6 публикации, от които едната е клиничен случай. Публикувани са данни от Българската програма за чернодробна трансплантация, промени в кръвните параметри на реципиенти след инфекция с COVID-19, тяхната смъртност и преживяемост, анализ на преживяемостта за определяне на прогностичното значение на възрастта на реципиента по време на трансплантация.

3. Роля на Т-клетките при чернодробна трансплантация – 2 публикации. След трансплантацията е извършено проследяване на определена популация от Т клетки с оглед оценка на имунологичното наблюдение.

4. Чревен микробиом, синдром на раздразненото черво и хранителна непоносимост – 3 публикации. Установява се, че наличието на специфични антитела срещу различни хранителни антигени е възможен механизъм, чрез който храната може да медира патофизиологичните промени при синдром на раздразненото черво.

Цитиранията в чуждестранни източници са 50 в Scopus, 36 в Web of Science и 9 в свободно достъпни източници. Цитирания в български източници - 1.

Учебната натовареност на д-р Юркова за периода 2021-2024 г. е съответно 512,5 ч. (440 ч. аудиторна), 470 ч. аудиторна и 175 ч. аудиторна заетост.

В заключение сравнителният анализ на двамата кандидати показва по-висока научна активност като количество и като научни приноси на Д-р Решкова. От дейността

за участие в конкурса д-р Юркова има общо **589,8** точки. Д-р Решкова има общо **4 260** точки, които са **10 пъти повече** спрямо минималния брой от 400 точки, необходими за придобиване на академичната длъжност «доцент» според Справката за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б съгласно Закона за развитието на академичния състав в Република България, чл. 2, ал. 1, 2 от Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България и изпълнените критерии по чл. 105 чл. 107 от Правилника за условията и реда на придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийски университет „Св. Климент Охридски“, София. Тя е авторитетен учен с приноси в развитието на ревматологията и вътрешните болести, с голям брой публикации в научни издания и монографии, добър и уважаван лекар, отличен лектор, амбициозен и отговорен преподавател. Освен по-големият брой научни публикации, важно предимство е и защитената голяма дисертация за доктор на науките. Владее съвременни диагностични инструментални методики – долориметрия, капиляроскопия, вътреставни манипулации.

Предлагам на уважаемото Научно жури да присъди академичната длъжност „Доцент” на д-р Валентина Симеонова Решкова.

05.08.2024.

Акад. проф. д-р Иван Миланов, д.м.н.